

[Evan Jensen.]

ting, men jeg håber, at vi kan komme hurtigt igennem arbejdet, så vi kan få vedtaget denne forbedring for pensionisterne så hurtigt som muligt.

Valbak: I de sociale pensionslove er der bestemmelser, hvorefter grundpensionerne og diverse tillæg 2 gange om året reguleres i overensstemmelse med pristallet. Det er januar-juli-reguleringspristallet, der benyttes som grundlag for eventuelle ændringer pr. 1. april og pr. 1. oktober. Bestemmelserne sikrer, at pensionerne bevarer værdien uforandret i forhold til detailpristallet, at ændringer i pristallet fuldt ud kommer til udtryk i pensionerne. Denne sikkerhed har man, fordi pristallet kan bestemmes med stor nøjagtighed.

Anderledes forholder det sig med det grundlag, man har, hvis man tillige vil ændre på pensionerne i takt med svingningerne i det almindelige indkomstniveau, eller sagt på en anden måde: hvis man foruden at pristalsregulere også ønsker at velstandsregulere. En regulering med i hvert fald dette som formål foretoges indtil for nogle år siden med uregelmæssige mellemrum. I de senere år har imidlertid bestræbelsen for at lade de reale indkomstændringer komme pensionisterne til gode været gennemført ved regelmæssige reguleringer, nemlig umiddelbart efter afslutningen af arbejdsmarkedets overenskomster. Man har med andre ord indført en vis automatik i alt fald med hensyn til tidspunktet for den såkaldte velstandsregulerings foretagelse.

Det er i konsekvens af den således indarbejdede praksis, at vi i dag behandler forslag til lov om tillæg til de sociale pensioner, reguleret efter andre faktorer end pristallet og med det formål at velstandsregulere. Men det er, som antydnet, når man vil velstandsregulere, vanskelighederne melder sig; thi man har ikke indtil i dag kunnet finde frem til en automatisk reguleringsfaktor, der er brugbar, og det skønt emnet har været overvejet og debatteret over en periode af i hvert fald tre socialministres liv på posten.

Problemerne begynder med selve ønsket om at få et sådant velstandstal, thi kravet til et sådant tal må være derved at få en metode, hvorved man kan bestemme ud-

svingene i hele den øvrige befolknings økonomiske forhold til sammenligning med pensionisternes. Opgaven er med andre ord at bestemme udsvingene i den samlede indkomstmasse bortset fra pensionerne, ikke blot udsvingene i lønmodtagernes lønninger; men der findes bare ikke materiale, der gør dette muligt.

Et udvalg afgav i 1961 betænkning om reguleringsreglerne; betænkningen har nr. 295. Udvalget diskuterede bl. a. — så vidt jeg har kunnet fange det i farten — spørgsmålet om, hvorvidt det ville være muligt at regulere pensionerne på grundlag af nationalindkomsten i faste priser. Også denne metode måtte opgives som uegnet. Men om vi retter opmærksomheden mod indkomsterne, må det nok konstateres, at først kildeskatten vil give os et brugbart materiale i form af en indtægtsstatistik, der gør det muligt at skabe en automatisk reguleringsfaktor anvendelig til formålet. Indtil da må vi derfor affinde os med at regulere på hidtidig facon, vi må, som det også foreslås denne gang, regulere på grundlag af overenskomstfornyelsernes resultat. Principielt forkert — jævnfør det, jeg lige sagde før — men i praksis eneste brugbare metode indtil videre.

Nu er det jo lavtlønningerne, der bruges som beregningsgrundlag, vel navnlig fordi netop denne gruppe får deres ved overenskomsterne, men i mindre grad i form af lønglidning imellem overenskomsterne. Men også lavtlønningerne viser sig at give bryderier; når man bruger dem som beregningsgrundlag. Det skyldes ganske enkelt, at pensionisterne ville få en betydelig overdækning, hvis man uden videre førte den maksimalt mulige lønstigningsprocent over som et tillæg til pensionerne. Det ville være en maskeret måde afgørende at forrykke pensionisternes stilling i forhold til andre på. Spørgsmålet om en sådan forrykkelse bør selvfølgelig altid kunne diskuteres, men principielt åbent, d. v. s. med netop dette spørgsmål på dagsordenen. De faktorer, som går ind i overvejelserne om en eventuel reduktion af forhøjelsesprocenterne, kan variere en del fra overenskomst til overenskomst. En analyse af et givet lavtlønstillæg kan f. eks. vise, at en vis procentdel af tillægget faktisk går til dækning af en prisstigning, for hvilken pensionisterne allerede